

Čís. 4571.

So stanoviska užívania trestných zákonov lesní hájníci považujú sa za úradných orgánov len vtedy, jestli vykonali v smysle § 38 zák. čl. XXXI:1879 u príslušného okresného úradu služebnú prisahu.

(Rozh. z 16. decembra 1932, Zm IV 442/32.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti P. M. a spol, obžalovaným z prečinu násilia proti orgánu vrchnosti, po verejnom pojednávaní o zmätočnej sťažnosti obžalovaných a zvoleného obhájcu na základe I. odst. § 35 por. nov. zrušil z úradnej povinnosti rozsudky oboch súdov nižších stolíc a prvostupňovému súdu uložil, aby znova vo veci jednal a rozhodol; zmätočné sťažnosti poukázal na toto rozhodnutie.

Z dôvodov:

Pri preskúmaní veci z úradnej moci presvedčil sa najvyšší súd, že súdy nižších stolíc nezistily dostatočne okolnosti, od ktorých závisí možnosť použitia príslušného ustanovenia zákona. Obžalovaní boli uznaní vinnými prečinom násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4 odst. 2 zák. čl. XL:1914, ktorý tak spáchali, že dňa 8. januára 1929 v N. S. mimo prípad shluknutia skutkom ublížili štátnemu hájnému I. M. — tedy orgánu vrchnosti — tak, že ho zbili a spôsobili mu ľahké, menej ako 8 dní trvajúce zranenie, a to z pomsty za výkon jeho povolania, ktorý bol po práve. Odvolací súd s týmto v súvislosti zistil, že obžalovaní bili poškodeného I. M. pre jeho úradnú činnosť, a to preto, že obžalovaného P. M. pristihol v lese, keď rúbal drance, pri čom mu povedal, že ho naučí, a ďalej preto, že v novembri 1928 pristihol otca I. K. (spoločník obžalovaných) O. K-a pást' 6 kusov dobytka v štátnej kultúre.

Podľa § 5 zák. čl. XL:1914 so stanoviska užívania trestných zákonov považujú sa za úradných orgánov lesní hájníci, keď sú úradom do prisahy vzatí. V smysle § 38 zák. čl. XXXI. z r. 1879 a nariadenia býv. min. zemedelstva a obchodu zo dňa 8. X. 1880 čís. 30686 (Rendeletek tára: II. sväzok strana 1161) lesní hájníci sú povinní složiť tam predpísanú služebnú prisahu u príslušného okresného úradu, o čom sa má vystaviť aj vysvedčenie a vedie sa evidencia zápisnicou o složení prisahy. Z toho plynie, že skutkové náležitosti prečinu násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4 odst. II. zák. čl. XL:1914 sú dané len vtedy, keď by bolo zistené, že poškodený I. M. bol do prisahy vzatý lesný hájník, že predpísanú hájnickú prisahu složil u príslušného okresného úradu a že prípady, za ktoré obžalovaní mu skutkom ublížili zo msty, staly sa vo výkone jeho povolania v takej dobe, keď mu ako úradom do prisahy vzatému lesnému hájnému prislúchala ochrana orgánu vrchnosti podľa vyše uvedené ustanovenia zákona. Vrchný súd na základe prípisu správy štátnych lesov v S. P. len ustálil, že poškodený I. M. je strážcom štátnych lesov a je od októbra 1925 prisazným lesným hájnym. Správa štátnych lesov v S. P. oznámila, že nebolo možno zistiť, či I. M. složil prisahu. I. M. sám vo svojej výpovedi udal, že je prisazným hájnikom od októbra

roku 1926, avšak 3. februára 1927 bol zo služby prepustený a zas nastúpil službu až 1. januára 1928, ale znova do prísahy vzatý nebol. Horárska služobná knižka je síce vydaná správou štátnych lesov v S. P. dňom 30. apríla 1928 pre I. M. ako hájneho, avšak nie je tam uvedené, že by menovaný složil služobnú prísahu. Naproti tomu odvolací súd nevzal v úvahu obsah prípisov okresného úradu vo V., v ktorých bolo súdu oznámené, že I. M. u tamojšieho úradu v evidencii prisažných hájnikov neprichádza a že ako lesný hájník (do dňa 18. apríla 1932) nebol vzatý do prísahy. Nehľadiac tedy k tomu, že ustálenie odvolacieho súdu sa nekryje s obsahom trestných spisov, ani vrchný súd ani prvostupňový súd sa skutočne nezaoberal otázkou, či lesný hájník I. M. podľa predpisu obsaženého v § 38 zák. čl. XXXI:1879 predpísanú prísahu pred príslušným okresným úradom složil alebo nie. Táto okolnosť je však závažná pre posudzovanie otázky, že trestný čin obžalovaných podľa akých ustanovení trestného zákona sa má kvalifikovať a súdy nižších stolíc, keď uvedenú skutočnosť nezistili, nehľadely na takú okolnosť, od ktorej závisí možnosť použitia príslušného ustanovenia trestného zákona. Ponevác najvyšší súd v dôsledku zásady 3. odst. § 33 por. nov. túto skutočnosť sám zistiť nemôže, lebo je povinný vziať za základ svojho rozhodnutia skutočnosti, ktoré vrchný súd uznal za pravdivé, preto pokračoval z úradnej moci podľa 1. odst. § 35 por. nov., zrušil rozsudky oboch nižších stolíc a uložil súdu prvej stolice, aby znova vo veci jednal a rozhodol. Zmätočné sťažnosti obžalovaných staly sa zrušením rozsudkov bezpredmetnými a boli poukázané na toto rozhodnutie.

Čís. 4572.

Polehčujícím důvodem pro zmírnění trestu (pro urážku na cti) po rozumu § 410 tr. ř., jest i odpuštění uraženého (smírem) po pravoplatnosti rozsudku.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1932, Zm I 713/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením okresního soudu v Aši ze dne 14. března 1932, jímž byla zamítnuta žádost Josefa S-a o zahájení řízení podle § 410 tr. ř., byl porušen zákon v ustanovení § 410 tr. ř.; usnesení to se zrušuje a okresnímu soudu v Aši se ukládá, by o žádosti té ve smyslu ustanovení § 410 tr. ř. znovu jednal.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Aši ze dne 22. prosince 1931 byl Josef S. uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák. a odsouzen ke trestu vězení pětidenního podmíněně s osvědčovací lhůtou jednoho roku s podmínkou, že do 14 dnů dá jako zadostiučinění 100 Kč ve prospěch péče o mládež v A. Rozsudek vešel v moc práva, ano odvolání obviněného z výroku o trestu bylo odvolacím soudem za-